Time Allowed -3hrs **Total Marks -100**

1. All questions are compulsory.
2. Working notes should form part of your answer.
3. Proper presentation and neatness is essential.
4. Use of simple calculator is allowed.
5. Figure to the right indicate full marks.

Q.1. A. Select the most appropriate answer from the following: **(Any 10)** **(10)**

1) The functions of management accounting include ____________.
   a. Collection of data
   b. Analysis of data
   c. Presentation of data
   d. All of the above
2) Balance Sheet is a statement of _____________________________.
   a. Assets & Liabilities
   b. Working capital
   c. Operating Results
   d. None of the above
3) Comparative Statement shows_________________
   a. One year's performance
   b. Financial performance
   c. Comparative performance
   d. Profitability performance
4) Current Ratio shows ______________________________.
   a. Short term financial position
   b. Collection efficiency
   c. Financial stability
   d. Higher profitability
5) Working Capital is the capital required to finance __________________.
   a. Day to day operations
   b. Purchase of fixed assets
   c. Settlement of long term liabilities
   d. None of the above
6) Long term decisions are called as _________________________________.
   a. Profit volume analysis
   b. Working capital decisions
   c. Future decisions
   d. Capital budgeting decisions
7) Management Accounting relates to _______________________________.
   a. Recording of accounting data
   b. Recording of costing data
   c. Presentation of accounting data
   d. None of the above
8) General Reserve is created out of ____________________________________.
   a. Profit
   b. Income
   c. Expenditure
   d. Dividend received

munotes.in

9) Earliest year is to be considered as base year, the values of which are taken as 100 in ______________.
   a. Balance Sheet
   b. Income statement
   c. Trend Analysis
   d. Comparative Statement
10) Net profit ratio indicates ________________________________.
   a. Status of assets and liabilities
   b. Profitability
   c. Trading Efficiency
   d. Liquidity
11) Margin of safety is provided to __________________________________.
   a. Cover possible variations in estimation
   b. Provide safety in management of working capital
   c. Ensure safety in estimation of working capital
   d. All of the above
12) Payback period is the time required to________________________________.
   a. Recover the original investment
   b. Depreciate asset
   c. Pay the creditors
   d. Recovery from debtors

Q.1. B. State whether the following statements are true or false: **(Any 10)** **(10)**

1) Depreciation is a non cash cost.
2) Provision for contingency is added to net current assets to get working capital requirement.
3) Analysis is a must for interpretation.
4) Current ratio is also known as working capital ratio.
5) Patents & copyrights are intangible assets.
6) Publication of Management Accounting Report is not compulsory.
7) Capital Budgeting decisions are very easy to take.
8) Inadequate working capital increases efficiency of the management.
9) Stock Turnover ratio indicates the speed of collection of debt.
10) In comparative income statement capital employed is considered equal to 100.
11) Calls in arrears is calls in advance.
12) Focus of Management Accounting is on external reporting.

Q2. A. Complete the following comparative Income statement of A Limited. **(08)**

	Particulars	2016-17	2017-18	Difference in amount (in Rs.)	Difference in Percentage (%)
	Sales	5,00,000	10,00,000	500,000	?
Less:	Cost of Goods Sold	3,00,000	5,00,000	?	66.67
	Gross Profit	**2,00,000**	**5,00,000**	?	?
Less:	Operating Expenses				
	Administrative Expenses	20,000	30,000	?	?
	Selling Expenses	10,000	20,000	?	?
	Finance Expenses	10,000	10,000	?	?
	Total Operating Expenses	40,000	60,000	?	?
	Operating Profit	1,60,000	4,40,000	?	?
Less:	Tax @ 50%	80,000	2,20,000	?	175
	Net Profit after Tax	**80,000**	**2,20,000**	1,40,000	?

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A

Q.2 B. Complete the following Common Size Balance Sheet of B Limited. **(07)**

Particulars	Rs.	%
Sources of Funds		
Equity Share Capital	1,00,000	?
General Reserve	30,000	?
Fictitious assets not written off	-10,000	?
Net worth	1,20,000	?
9% Debentures	80,000	?
Capital Employed	**2,00,000**	**?**
Application of Funds		
Fixed Assets	70,000	?
Long term Investments	30,000	?
Working Capital		
Cash/Bank	65,000	?
Other Current Assets	60,000	?
Total Current Assets	1,25,000	?
Sundry Creditors	-25,000	?
Working Capital	1,00,000	?
Capital Employed	**2,00,000**	**?**

OR

Q.2. Calculate the Trend Analysis for the following balance sheet of C Limited. **(15)**

		Amounts in Rs.			Trend Percentage		
	Particulars	**31.03.2016**	**31.03.2017**	**31.03.2018**	**31.03.2016**	**31.03.2017**	**31.03.2018**
I	Sources of funds						
	Equity share capital	4,50,000	6,00,000	6,00,000	?	?	?
	10% Debentures	2,00,000	4,00,000	12,00,000	?	?	?
	Capital Employed	**6,50,000**	**10,00,000**	**18,00,000**	?	?	?
II	Application of funds						
	Fixed Asset	2,50,000	5,00,000	10,00,000	?	?	?
	Investments	1,00,000	1,00,000	2,00,000	?	?	?
	Current Assets						
	Bank	4,00,000	5,00,000	2,00,000	?	?	?
	Other Current Assets	80,000	20,000	5,00,000	?	?	?
	Total Current Assets	4,80,000	5,20,000	7,00,000	?	?	?
Less :	Current Liabilities	1,80,000	1,20,000	1,00,000	?	?	?
	Working Capital	3,00,000	4,00,000	6,00,000	?	?	?
	Capital Employed	**6,50,000**	**10,00,000**	**18,00,000**	?	?	?

munotes.in

Q. 3 Following is the information extracted from the books of M Ltd **(15)**

	Particulars		**31.03.2018**
I	Sources of funds		
1	Equity share capital		4,00,000
2	Bank Loan		1,00,000
	Capital Employed		**5,00,000**
II	Application of funds		
1	Fixed Asset		2,00,000
2	Investments		1,50,000
3	Current Assets		
	Inventories	5,00,000	
	Cash	20,000	
	Total Current Assets	5,20,000	
4	Trade payables	3,70,000	
5	Working Capital (3-4)		1,50,000
	Capital Employed		**5,00,000**

	Particulars	**31.03.2018**
	Sales	30,00,000
Less:	Cost of Goods Sold	15,00,000
	Gross Profit	**15,00,000**
Less:	Interest Expense	2,00,000
	Net Profit Before Tax	13,00,000
Less:	Tax	6,50,000
	Net Profit after Tax	**6,50,000**

Compute the following Ratios:

1. Debt- Equity Ratio
2. Current Ratio
3. Gross Profit Ratio
4. Liquid Ratio
5. Net Profit Ratio
6. Stock Turnover Ratio
7. Return on Equity

Preparing Vertical Balance Sheet is not expected

OR

Q.3 Following is the Summarized Balance Sheet of M/s N Limited as on 31st March, 2018. **(15)**

Liabilities	**Amount**	**Assets**	**Amount**
Equity Share Capital (Rs. 10/- Each)	7,00,000	Goodwill	2,18,750
9% Preference Share Capital (Rs. 100/- each)	3,50,000	Furniture & Fittings	5,25,000
General Reserve	1,75,000	Land & Building	7,00,000
Profit & Loss Account	1,75,000	Stock	1,75,000
10% Mortgage Loan	3,50,000	Debtors	3,50,000
Accounts Payable	1,75,000	Cash & Bank Balances	1,05,000
Advance from Customers	87,500	Prepaid Expenses	70,000
Provision for Taxation	1,05,000	Preliminary Expenses	26,250
Proposed Dividend	70,000	Discount on issue of Debentures	17,500
Total	**21,87,500**	**Total**	**21,87,500**

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A

The following further information is also given for the year				
Total Sales	17,50,000			
Purchases	8,75,000			
Net Profit rate	15%			
Number of Days in a year	360			
Out of Total Sales, 20% are Cash Sales				

Calculate the following Ratios:

1. Proprietary Ratio
2. Net Profit Ratio
3. Quick Ratio
4. Operating Ratio
5. Creditors Turnover Ratio
6. Debtors Turnover Ratio
7. Capital Gearing Ratio

Preparing Vertical Balance Sheet is not expected

Q.4.The Cost of Machinery is Rs. 200,000 **(15)**

Year	**Net Cash Inflow in Rs.**
1	1,11,995
2	1,25,439
3	1,40,489
4	1,57,356
5	1,76,243

Round off each of the Present values to the nearest Rupee

Year	1	2	3	4	5
Discounting Factor @ 12 %	0.8929	0.7972	0.7118	0.6355	0.5674

Using Discounting Factor @ 12% (up to 4 decimal places) calculate:

1. Discounted Payback Period
2. Net Present Value
3. Profitability Index
4. Payback Period

OR

Q4. The Cost of Machinery A is Rs. 10,00,000 & Cost of Machinery B is Rs. 20,00,000. Depreciation has been applied on a Straight Line Method with no salvage value. **(15)**

Year	Net Profit after depreciation & Tax of Machine A in Rs.	Net Profit after depreciation & Tax of Machine B in Rs.
1	5,00,000	12,00,000
2	6,00,000	12,00,000
3	7,00,000	15,00,000
4	8,00,000	16,00,000
5	7,00,000	15,00,000

1. Using Average Rate of Return method analyse which machine should be accepted.
2. Using Payback Period Method which machine should be accepted.

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A

Q.5 The management of Z Industries has called for a statement showing the working capital to finance a level of activity of 1,80,000 units of output for the year. The cost structure for the company's product for the above mentioned activity level is detailed below: **(15)**

	Cost Per Unit
Raw Material	Rs. 20
Direct Labour	Rs. 5
Overheads (Including Depreciation of Rs. 5 per unit)	Rs. 15
	Rs. 40
Profit	Rs. 10
Selling Price	Rs. 50

Additional Information:

a) Minimum desired cash balance is Rs. 30,000.
b) Raw material are held in stock, on an average, for two months.
c) Work-in-progress (assume 50% completion stage) will approximate to half-a-month's production.
d) Finished goods remain in warehouse, on an average, for a month.
e) Suppliers of materials extend a month's credit and debtors are provided two months' credit; cash sales are 25% of total sales.
f) There is a time-tag-in payment of wages of a month and half-a-month in the case of overheads.

From the above facts, you are required to prepare a statement showing working capital needs.

OR

Q5 The management of Y Industries has called for a statement of estimated working capital to finance a level of activity of 3,60,000 units of output for the year. The cost structure for the company's product for the above mentioned activity level is detailed below : **(15)**

a) Analysis of Cost per unit is as follows.
   Raw material is 40% of sales
   Labour and overheads are 10% and 30% of sales respectively.
   Selling Price is Rs 100 per unit.
b) Minimum desired cash balance is Rs. 60,000.
c) Raw material are held in stock, on an average, for two months.
d) Work-in-progress (assume 50% completion stage) will approximate to half-a-month's production.
e) Finished goods remain in warehouse, on an average, for a month.
f) Suppliers of materials extend a month's credit and debtors are provided two months' credit.
g) There is a time-tag-in payment of wages of a month and half-a-month in the case of overheads.
   From the above facts, you are required to prepare a statement showing estimated working capital needs.

Q.6 Answer the Following **(20)**

a. Explain Payback Period and Profitability Index Methods of Capital Budgeting?
b. Distinguish between Financial Accounting and Management Accounting?

OR

Q6. Short Notes **(Any Four)** **(20)**

1. Functions of a Management Accountant
2. Net Present Value
3. Combined Ratios
4. Gross Working Capital
5. Current Liabilities and Quick Liabilities.
6. Operating Expenses

****

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A

[वेळ: ३ तास] [गुण: १००]

सूचना: १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उत्तरासाठीचे टाचण आवश्यक असेल तेथे उत्तराचा भाग मानला जाईल.
३) योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
४) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

१ अचूक पर्याय निवडून वाक्य पुन्हा लिहा. **(कोणतेही १०)** (१०)

१) व्यवस्थापन लेखांकनात पुढीलपैकी ______ कार्य येते.
अ. डेटा संग्रह ब. डेटा विश्लेषण
क. डेटा सादरीकरण ड. वरीलपैकी सर्व काही

२) ताळेबंद हे __________ यांचे पत्रक आहे.
अ. देणी व मालमत्ता ब. खेळते भांडवल
क. कार्यवाहीन निकाल ड. वरीलपैकी काहीच काही

३. तुलनात्मक विश्लेषण पत्रक __________ हे दर्शविते.
अ. एक वर्षाची कामगिरी ब. वित्तीय कामगिरी
क. तुलनात्मक कामगिरी ड. नफ्याची कामगिरी

४. चालू अनुपात __________ दर्शविते.
अ. अल्पकालीन वित्तीय स्थिती ब. संग्रह कार्यक्षमता
क. वित्तीय स्थिरता ड. उच्च नफा

५. खेळते भांडवल हे ते भांडवल आहे जे _________ साठी आर्थिक गरज भागवते.
अ. दैनंदिन कार्यासाठी ब. दीर्घकालीन देणी भागवण्यासाठी
क. स्थिर मालमत्ता खेरदी ड. वरीलपैकी काहीच काही

६. दीर्घकालीन निर्णयांना ________ असेही म्हणतात.
अ. नफा व्हॉल्युम निर्णय ब. खेळते भांडवल निर्णय
क. भावी निर्णय ड. वरीलपैकी काहीच काही

७. व्यवस्थापन लेखांकन हे ________________ यांच्याशी निगडीत आहे.
अ. लेखांकन डेटा नोंद ब. खर्चिक डेटा नोंद
क. लेखांकन डेटा सादरीकरण ड. वरीलपैकी काहीच काही

८. सामान्य निधी हा ______ यातून बनवितात.
अ. नफा ब. उत्पन्न
क. खर्च ड. मिळालेला लाभांश

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A

९. सर्वात जुने वर्ष हे बेस वर्ष धरले जाते, ज्यासाठी १०० हे ,मूल्य ठरवले जाते, _______ हे बनवताना.
अ. ताळेबंद
ब. उत्पन्न पत्रक
क. कल विश्लेषण पत्रक
ड. तुलनात्मक विश्लेषण पत्रक

१०. निव्वळ नफा अनुपात __________ दर्शविते.
अ. मालमत्ता व देणी यांची स्थिती
ब. नफ्याचा निर्देशांक
क. व्यापार कार्यक्षमता
ड. तरलता

११. सुरक्षा मार्जिन _________ यासाठी ठेवले जाते.
अ. सर्व शक्य अंदाजित फरक समाविष्ट करण्यासाठी
ब. खेळत्या भांडवलाच्या व्यवस्थापनात सुरक्षितता आणण्यासाठी
क. अंदाजित खेळत्या भांडवलाला सुरक्षितता आणण्यासाठी
ड. वरीलपैकी सर्व काही

१२. परतावा कालावधी हा ________ साठी लागणारा वेळ आहे.
अ. मूळ गुंतवणूक वसुलीसाठी
ब. मालमत्ता घसाऱ्यासाठी
क. व्यापारातील देणी भागवण्यासाठी
ड. ग्राहकांकडून थकीत येणी वसुलीसाठी

प्र.१ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. **(१०)**

१) घसारा हे अरोख खर्च आहे.
२) आकस्मिकता तरतूद हे निव्वळ चालू मालमत्ते मध्ये मिळवून खेळते भांडवल काढले जाते.
३) विश्लेषण हे व्याख्या साठी गरजेचे आहे.
४) चालू अनुपात यालाच खेळते भांडवल अनुपात असेही म्हणतात.
५) पेटंट आणि कॉपीराइट्स हे अमूर्त मालमत्ता आहेत.
६) व्यवस्थापन लेखांकनाचेप्रकाशन हे अनिवार्य नाही आहे.
७) भांडवलीय अंदाजाचे निर्णय हे सोपे असतात.
८) अपर्याप्त खेळते भांडवल हे व्यवस्थापकीय कार्यक्षमता वाढवते.
९) मालसाठा उलाढाल अनुपात देणी वसुलीचा दर दर्शविते.
१०) तुलनात्मक उत्पन्न पत्रकात, पुंजी गुंतवणूक हे १०० घेतले जातात.
११) कॉल इन अरीअर्स हे कॉल इन अडवान्स असतात.
१२) व्यवस्थापन लेखांकनाचे लक्ष हे बाह्य निवेदन वर असते.

प्र.२अ) खालील तुलनात्मक नफा तोटे खात्यामधील तपशील पूर्ण करा:- **(०८)**

तपशील	**२०१६-१७**	**२०१७-१८**	**वाढ / घट रु**	**वाढ / घट (%)**
विक्री	५,००,०००	१०,००,०००	५,००,०००	?
(-) विक्री परिव्यय	३,००,०००	५,००,०००	?	६६.६७
ढोबळ नफा	**२,००,०००**	**५,००,०००**	?	?
(-) <u>कार्यवाहीन खर्च</u> :				
प्रशासकीय खर्च	२०,०००	३०,०००	?	?

विक्री खर्च	१०,०००	२०,०००	?	?
वित्तीय खर्च	१०,०००	१०,०००	?	?
एकूण कार्यवाहीन खर्च	४०,०००	६०,०००	?	?
कार्यवाहीन नफा	१,६०,०००	४,४०,०००	?	?
(-) कर @ ५०%	८०,०००	२,२०,०००	?	१७५
करोत्तर नफा	८०,०००	२,२०,०००	१,४०,०००	?

प्र.२ब) खालील सामान्य आकाराचे ताळेबंद पूर्ण करा. : **(०७)**

तपशील	**(रु)**	**(%)**
निधीचे स्त्रोत : समहक्क भाग भांडवल	१,००,०००	?
सामान्य निधी	३०,०००	?
निर्लेखित न केलेली काल्पनिक मालमत्ता	- १०,०००	?
नक्त मूल्य	१,२०,०००	?
९ % कर्ज रोखे	८०,०००	?
पुंजी गुंतवणूक	**२,००,०००**	**?**
निधीचा विनियोग : स्थिर मालमत्ता	७०,०००	?
दीर्घकालीन गुंतवणूक	३०,०००	?
खेळते भांडवल :		
रोख / बँक	६५,०००	?
इतर चालू मालमत्ता	६०,०००	?
एकूण चालू मालमत्ता	१,२५,०००	?
व्यापारी देणी	-२५,०००	?
खेळते भांडवल	१,००,०००	?
पुंजी गुंतवणूक	**२,००,०००**	**?**

किंवा

प्र.२ सी लिमिटेड चे खाली दिलेले ३ वर्षांचे ताळेबंद कल विश्लेषण पूर्ण करा: - **(१५)**

तपशील	**रु ३१.०३.२०१६**	**रु ३१.०३.२०१७**	**रु ३१.०३.२०१८**	**% ३१.०३.१६**	**% ३१.०३.१७**	**% ३१.०३.१८**
निधीचे स्त्रोत :						
समहक्क भाग भांडवल	४,५०,०००	६,००,०००	६,००,०००	?	?	?
१०% कर्ज रोखे	२,००,०००	४,००,०००	१२,००,०००	?	?	?
पुंजी गुंतवणूक	६,५०,०००	१०,००,०००	१८,००,०००	?	?	?
निधीचा विनियोग :						
स्थिर मालमत्ता	२,५०,०००	५,००,०००	१०,००,०००	?	?	?

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A

munotes.in

गुंतवणूक	१,००,०००	१,००,०००	२,००,०००	?	?	?
चालू मालमत्ता :						
बँक	४,००,०००	५,००,०००	२,००,०००	?	?	?
इतर चालू मालमत्ता	८०,०००	२०,०००	५,००,०००	?	?	?
एकूण चालू मालमत्ता :-	४,८०,०००	५,२०,०००	७,००,०००	?	?	?
(-) चालू देयता	१,८०,०००	१,२०,०००	१,००,०००	?	?	?
खेळते भांडवल	३,००,०००	४,००,०००	६,००,०००	?	?	?
पुंजी गुंतवणूक	६,५०,०००	१०,००,०००	१८,००,०००	?	?	?

प्र.३ खाली एम. लि. ची आर्थिक पत्रके दिली आहेत. **(१५)**

तपशील	**(रु)**	**रु ३१.०३.१८**
निधीचे स्रोत :		
१. समहक्क भाग भांडवल		४,००,०००
२. बँक कर्ज		१,००,०००
पुंजी गुंतवणूक		५,००,०००
निधीचा विनियोग :		
१. स्थिर मालमत्ता		२,००,०००
२. गुंतवणूक		१,५०,०००
३. चालू मालमत्ता :		
मालसाठा	५,००,०००	
रोख	२०,०००	
एकूण चालू मालमत्ता	५,२०,०००	
४. व्यापारी देणी	३,७०,०००	
५. खेळते भांडवल		१,५०,०००
पुंजी गुंतवणूक		५,००,०००

महसूली पत्रक

तपशील	**रु ३१.०३.१८**
विक्री	३०,००,०००
(-) विक्री परिव्यय	१५,००,०००
ढोबळ नफा	१५,००,०००
(-) व्याज खर्च	२,००,०००
करपूर्व नफा	१३,००,०००
(-) कर	६,५०,०००
करोत्तर निव्वळ नफा	६,५०,०००

munotes.in

वरील माहितीवरून खालील अनुपात काढा :

१) ऋण-स्वामीत्व अनुपात
२)चालू अनुपात
३) ढोबळ नफा अनुपात
४) तरल अनुपात
५) निव्वळ नफा अनुपात
६) सामान्य भागावर परतावा अनुपात

किंवा

प्र.३ मे. न. लि. चे ३१ मार्च २०१८ चे ताळेबंद खालीलप्रमाणे आहे : **(१५)**

देणी	**रु**	**मालमत्ता**	**रु**
समहक्क भाग भांडवल (प्रत्येकी रु १०)	७,००,०००	नाव लौकिक	२,१८,७५०
९% अग्रहक्क भाग भांडवल (प्रत्येकी रु १००)	३,५०,०००	फर्निचर आणि फिटिंग्स	५,२५,०००
सामान्य निधी	१,७५,०००	भूमी आणि इमारत	७,००,०००
नफा तोटा खाते	१,७५,०००	मालसाठा	१,७५,०००
१०% तारण कर्ज	३,५०,०००	ऋणको	३,५०,०००
व्यापार देणी	१,७५,०००	रोख आणि बँक	१,०५,०००
ग्राहकांकडून आगाऊ	८७,५००	आगाऊ दिलेला खर्च	७०,०००
कर तरतूद	१,०५,०००	प्रारंभीचा खर्च	२६,२५०
प्रस्तावित लाभांश	७०,०००	कर्जरोखे वारपावर सवलत	१७,५००
	२१,८७,५००		२१,८७,५००

३१ मार्च २०१८ साठी खालील माहिती सुद्धा आहे.

एकूण विक्री १७,५०,०००
खरेदी ८,७५,०००
निव्वळ नफा दर १५%
वर्षातले दिवस ३६०

एकूण विक्रीतील २०% रोख विक्री आहे.

खालील अनुपात काढा:

१) स्वामित्व अनुपात
२) निव्वळ नफा अनुपात
३) तरल अनुपात
४) कार्यवाहीन अनुपात
५) धनको उलाढाल अनुपात
६) ऋणको उलाढाल अनुपात
७) भांडवली अनुपात

उभ्या प्रारूपातील ताळेबंद पत्रक तयार करणे अपेक्षित नाही.

प्र.४ यंत्रसामुग्रीचा खर्च रु २,००,००० /- **(१५)**

वर्ष	**निव्वळ रोख आंतरप्रवाह (रु)**
१	१,११,९९५
२	१,२५,४३९
३	१,४०,४८९
४	१,५७,३५६
५	१,७६,२४३

वर्ष	१	२	३	४	५
सवलतीचा घटक दर @ १२%	०.८९२९	०.७९७२	०.७११८	०.६३५५	०.५६७४

सवलतीचा घटक दर @ १२% (४ दशांश स्थानापर्यंत) वापरून,
पुढील गोष्टी काढा :

१) सवलतीच्या परतफेड कालावधी
२) निव्वळ वर्तमान मूल्य
३) नफ्याचा निर्देशांक
४) परतावा कालावधी

(सध्याच्या मूल्यांकडे नजीकच्या रुपयांपर्यंत घ्या.)

किंवा

प्र.४ यंत्रसामुग्री 'अ' चा खर्च रु १०,००,००० /- आणि 'ब' चा रु २०,००,००० /-. घसाऱ्यासाठी सरळ रेषा पद्धतीचा वापर केला आहे व बचत मूल्य शून्य आहे. परतावा सरासरी दर व परतावा कालावधी शोधुन कोणती यंत्रसामुग्री विकत घेतली पाहिजे ते काढा. **(१५)**

वर्ष	**१**	**२**	**३**	**४**	**५**
यंत्रसामुग्री 'अ' घसाऱ्या नंतरचा निव्वळ नफा	५,००,०००	६,००,०००	७,००,०००	८,००,०००	७,००,०००
यंत्रसामुग्री 'ब' घसाऱ्या नंतरचा निव्वळ नफा	१२,००,०००	१२,००,०००	१५,००,०००	१६,००,०००	१५,००,०००

प्र.५ झेड इंडस्ट्रीज च्या व्यवस्थापकांनी १,८०,००० नग बनवण्यासाठी लागणाऱ्या वार्षिक खेळते भांडवल याचे पत्रक मागवले आहे. खाली दिलेल्या माहितीवरून खेळते भांडवल काढा : **(१५)**

खर्च तपशील खालीलप्रमाणे

	प्रती नग रु
कच्चा माल	२०
प्रत्यक्ष मजुरी	५
उपरी परिव्यय	१५
(घसारा रु ५ प्रति नग सहित)	
	४०
नफा	१०
विक्री किंमत	५०

अधिक माहिती :

१) किमान शिल्लक रोख - रु ३०,००० /-
२) कच्चा माल हा सरासरी २ महिन्यांसाठी धारण केला जातो.
३) उत्पादन प्रक्रियेत अर्धा महिना लागतो.
४) तयार मालसाठा सरासरी १ महिना राहतो.

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A

५) मालाचे पुरवठादार साधारण १ महिना उधारी कालावधी देतात तर ग्राहकांकडून येणाऱ्या बाकीसाठी आपण २ महिने कालावधी देतो, व एकूण विक्रीतील २५% रोख विक्री आहे.

६) मजुरी १ महिन्याच्या अंतराने तर उपरी परिव्यय अर्ध्या महिन्याच्या अंतराने दिले जातात.

किंवा

प्र.५ वाय इंडस्ट्रीज च्या व्यवस्थापकांनी ३,६०,००० नग बनवण्यासाठी लागणाऱ्या वार्षिक खेळते भांडवल याचे पत्रक मागवले आहे. खाली दिलेल्या माहितीवरून खेळते भांडवल काढा: **(१५)**

१) कच्चा माल हा विक्रीवर ४०% आहे.

२) मजुरी आणि उपरी परिव्यय हे १०% आणि ३०% या प्रमाणात आहे. (उपरी परिव्यय घसारा प्रति नग रु १० सहित आहे.)

३) विक्री किंमत रु १०० प्रति नग आहे.

- किमान रोख शिल्लक रु ६०,००० आहे.
- कच्चा माल सरासरी २ महिन्यांसाठी धारण केला जातो.
- माल प्रक्रियेचा कालावधी अर्धा महिना असून, ५०% मजुरी आणि उपरी परिव्यय खर्च केला जातो.
- तयार मालसाठा १ महिना असेल.
- मालाचे पुरवठादार १ महिन्याची उधारीची सवलत देतात.
- ग्राहकांना २ महिने उधारीची सवलत दिली जाते.
- मजुरी १ महिन्याच्या अंतराने तर उपरी परिव्यय अर्ध्या महिन्याच्या अंतराने दिले जातात.

प्र.६ अ) परतावा कालावधी, नफ्याचा निर्देशांक या संकल्पना स्पष्ट करा. **(१०)**

ब) वित्तीय लेखांकन आणि व्यवस्थापन लेखांकन यांच्यातील फरक स्पष्ट करा. **(१०)**

किंवा

प्र.६ टिपा लिहा. **(कोणत्याही ४)** **(२०)**

१) व्यवस्थापन लेखापालाचे कार्य लिहा.

२) निव्वळ वर्तमान मूल्य

३) एकत्रित अनुपात

४) ढोबळ खेळते भांडवल

५) चालू देयता

६) कार्यवाही खर्च

****

ECB1CC69E5B4087D12E09F3AF32CCC0A